

Hantes et Jorim
4. Mechitaristen-gasse
Wien VII

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ Բ.Մ.Ը.Մ.
ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԾՐՋԱԼԻ

"ARI,"

BULLETIN

De
L'UNION de CULTURE
PHYZIQUE et de SCOUT
ARMENIEN.

RAYON. ROUMANIE
Adr. Bulv. Carol 27
BUCAREST

Ursoiowski

Յ. Գ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ 60 ԼԵՑ

ՀԱՏԸ 5 ԼԵՑ

ԹԻՒ 5

ՅՈՒՆԻՍ 1924

Վ Ե Ր Ա Կ Ե Ն Դ Ա Ն Յ Ն Ե Ն Ք Հ. Մ. Ը. Մ. Ը.

Տեսակ մը անխառն հրճուանք կը համակէ մեր սրտերը՝ կրը Արիին հինգերորդ թիւը մամուլին կու տանք այսօր։

Անոր հիմը դրած ստեն պղտիկ յաւակնութիւն մը միայն ունիինք, — կապ մը բլլալ Ռումանիոյ չրջանի մեր մասնաճիւղերուն միջեւ, եւ մեր գաղութի պատանեկութեան մէջ արծարծել մարմնի դաստիարակութեան սէրը։

Բայց կեանքը ցոյց տուաւ որ աւելի մեծ, բայց եւ աւելի դժուարին պարտականութիւն մը վիճակւած է մեզ։ Տեսանք արդարեւ որ Արին կոչուած է ոչ միայն չրջանի մը օւկանը դառնալու, այլ վերստեղծելու կապը աշխարհի չորս կողմը ցրուած միեւնոյն դրօշին նուիրուածներուն միջեւ։ Վկայ խանդավառութիւնը զոր այս համեստ թղթիկը արծարծեց ամենուրեք ուր հայ պատանի մը կար, եւ վկայ մանուշակա՞յ կայծը՝ զոր ան դրաւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. թուր ցրուած ուժերուն միջեւ, ինչպէս կ'իմացնեն մեզի մեր ստացած բազմաթիւ նամակները։

Ու աւելի նուիրակաւն պարտականութեան մը կոչուած ըլլալու այս գիտակցութիւնը աւելի կը դժուարացնէ հիմա մեր ստանձնած աշխատանքը։ Բայց Արին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. Ռումանիոյ չրջանի այս համեստ տեղեկատուէն, ստիպուած է ընդ առաջ երթալ կեանքին, որքան ալ տկար ըլլան իր ուժերը Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. թուր անդամներուն միջեւ բաղձածուած կապը հանդիսանալու համար։

Մեր էջերը կը բանանք հետեւաբար. — ինչպէս քսնի անգամ է այդ փորձը կ'ընենք արդէն, — բոլորին Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. թուր չրջանները եւ բոլոր անդամները թող իրենցը նկատեն այս թերթը։ Ու մենք սխալ, գուրդուրանքով արծաղանգը պիտի ըլլանք իրենց ճիգերուն։

Ու վստահ ենք, այս կերպով, նոյնիսկ ակամայ ընդհանուր կապը պիտի ըլլանք Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. բոլոր անդամներուն միջեւ, առիթ մը որ անոնք իրենց սեփական ժամադրաւայրը ունենան, եւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. թուր ըջիջներ ստեղծուին հոն յարկեանք կը հարկադրէ։

Ու այս կերպով է թերեւս որ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. թուր մասնաճիւղերը վերստեղծէ, — այս անգամ, աւագ

զազո լինելու մէջ, ու անոնց բոլորին զործակցութեամբ կարելի ըլլալ վերստեղծել Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. կեդրոնն ալ զոր, քաղաքական փոթորիկները ցրելու ցրելու բոլոր, ու բեկորները նեւտեցին աշխարհի չորս հովիտուն։ Բայց ինչ փոթոր այսօր այդ կեդրոնը չկայ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. ուղղութիւնը տալու համար Բաւ է որ սերմերը նետուած են նոր սեփունդին սրտին մէջ։ Աշխատենք որպէսզի նախ այդ սերմերը ծլին, ուսմանաւն Ունկէ յետոյ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը. թուր դարձեալ իր ճամբան կը գտնէ։

Բ Ժ Ի Շ Կ Ի Ն Ռ Օ Ս Գ Ը

Մ Ա Ր Մ Ն Ա Գ Ր Թ Ա Ն Ք

I

Այս ամիս Ողիմպիականներու չրջանին մէջ կ'ադրինք։ Փարիզի միջազգային հակա ողիմպիականին քով չմոռնանք հ. մ. ը. մ. Ը. թուր փարիզի եւ Ռումանիոյ տղոց դաշտային խաղերը, որոնք մեր համեստ ուժերուն հաճեալ Ողիմպիականը պիտի ըլլան։

Նիւթէն դուրս է այդ մասին խորհրդածութիւններ ընել, միայն մեր տղոց կ'ուզէի շեշտել սա կէտը թէ այս տեսակ մարզական հանդիսութիւնները պարզ դրօշմանքի ցուցադրական հաստատումներ չեն այլ ունին աւելի բարձր եւ կենսական նպատակ մը, այն է ցուցնել մեր եւ օտար հանրութիւններու մեր միջանկրդ միջանկրդ ճկունութիւնը՝ եւ ներդաշնակութիւնը, մեր ներքին զիմադրութեան ուժը եւ տոկունութիւնը մէկ խօսքով աղբի մը ցեղային նկարագիրը եւ տոգոյնութիւնը։

Մարմնակրթանքը իր ամբողջութիւնով կը ձգտի այս նպատակին, եւ ամէն մարմնակրթական միութիւն, որ կը շէշի այս ուղղութիւնէն կը շեշտի նաեւ իր նպատակին։

Մեր պղտիկ թերթին մէջ մէկէն աւելի յաջողական թողածներով կ'ուզէի շատ համառօտ կերպով ծանօթութիւններ տալ մարմնակրթական մասին։

Մարմնակրթական ամէն մէկ միութեան, ընդհանուր կերպով նշուած մասի կրնայ բաժնուիլ։

Ա. — Մարզական դաստիարակչական մասը,

Բ. — Մարզական կիրառութի մասը։

Մարգարէական դաստիարակչական մասը այն է, որ մարգարէական մէթոքիկ շարժումներով, Շուէտական կամ նման ուսումնասիրութեամբ մէթոքներով, կը փափաքինք որոշ արդիւնքներ յառաջ բերել մեր ընդհանուր կազմութեան մէջ, որոնք ընդհանրապէս հետեւեալներն են.

1.— Մեքենական կերպով նպաստել, մեր լանջոսկրի աշտինքն կուրծքի ընդլայնացումին եւ զայն աւելի շարժուն դարձնել:

2.— Աւելցնել մեր շնչառական կարողութիւնը:

3.— Մասնաւորապէս զօրացնել որովայնի մկանները:

4.— Զարգացնել, բնականոն եւ ներդաշնակ կերպով մեր մկանային ամբողջ դրութիւնը:

5.— Սրբազրել գէշ սովորոյթներու յառաջ բերած թերութիւնները, ինչպէս կոր քամակները, ինկող ուսերը, արտաբանական չեղող կուզերը:

6.— Սորվեցնել բնական և օգտակար մարզանքներու սկզբունքները, ինչպէս քաշելու, վազելու, ցատկելու, լողալու, մազլցելու, բնական վերցնելու, ծանրութիւն նետելու եւ ինքնապաշտպանութեան լաւագոյն կերպերը:

Հ. Մ. Ը. Մ.Ը ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՍԷՋ

ՊԻՈՒՐԷՇ

Կերակի 8 յունիս, Պուրբէշի Ազգ. Վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ հ. մ. ը. մ.ի Պուրբէշի մասնաճիւղի տարեկան բնդհ. ժողովը, հոծ անդամներու ներկայութեան նախ կարգացուեցաւ նախորդ վարձութեան զրաւոր տեղեկագիրը որ ընդհ. ընհանրական արժանացաւ ժողովը վաւերացուց յառաջիկայ տարւածան պիւտճէն, այս ատիւ որոշելով ֆոնտ մը հիմնել հ. մ. ը. մ.ի սեփական մարզարանի մը հիմնարկութեան համար ժողովը որոշեց դարձեալ որպէսզի շրջանային վարչութիւնը հրաւիրէ Ռումանիոյ չրջանի հ. մ. ը. մ.ի մասնաճիւղերը հողալ Սթրուեկայի իրենց որ եղբայրներուն ետեւեան եւ սկառաւական պիւտոյքները եւ այս ատիւ յանուն Պուրբէշի եւս մասնակցիւ ի վերջոյ ժողովը ընտրութեանց ձեռնարկելով ընտրեց նոր վարչութիւն եւ իրեք հոգիէ բաղկացեալ հաշուքնիւ յանձնախումբ մը:

Վարչութեան անդամներն են՝ Պ. Պ.

Գ. Քէստանեան՝ ատենապետ եւ Գանձապահ,
Յ. Միրճանեան՝ Ատենադպիր, Յ. Մէյնազարեան փոխ գանձապահ, Սիմոն Պապիկեան՝ ֆութբոլի եւ ամբիթիքի խմբապետ, Գ. Լեւոնյան՝ Սկառաւ խմբապետ, Օննիկ Գէորգեան՝ զոյքապահ, խորհրդականներ՝ Արսէն Սալեան եւ Յ. Ապագեան:

Հաշուքնիւ ընտրութեան.

Պ. Պ. Սմբատ Մատենեան, Վահէ Տիրատուրեան, Գ. Թաշեան:

ԲՈՒՍԱՆՅԱ

Յունիս 5ին Բոստանցայի մասնաճիւղի սկառաւները Ռումէն սկառաւներու հետ մասնակցեցան «Ռումէն Նահաւակաց» հանդէսին եւ տողանցք ալ կատարեցին: Հայ Սկառաւները լաւ պատրաստուած էին եւ պէ՛տք տեսակէտով զերազանցեցին Ռումէնները:

Ինչ որ իրենք ալ կը խոստովանին: Ամսոյս 14ին Ռումէն սկառաւներու միասին հետ երեք օրուայ տրչաւ մը կատարեցին:

Կերակի, 15 յունիսին, հ. մ. ը. մ.ի Բոստանցայի ֆութբոլի խումբը Պաղարճըզի ֆութբոլի խումբին հետ մրցում մը ըրին. մրցման արդիւնքը եղաւ 0—0:

Օ. Ս.

ՊԱՋՈՐՃԷՐ

Ֆուրպոյի մրցումներ Պաղարճըզի մէջ

Մայիս 4ին տեղի ունեցաւ Պուրկար «Սանարա» խումբին եւ հ. մ. ը. մ.ի «Փայլակ»ի միջեւ ֆութբոլի մրցում մը: Դատարարին էր Պ. Գարաճիկ՝ որ միաժամանակ «Սանարա» խումբին գործօն անդամն է: Խաղին առաջին կէտին գրեթէ երկու խումբերն ալ հաւասար ու միմիկ դիմացան եւ գնդակը շարունակ կեդրոնէն չհեռացաւ: Բայց վերջաւորութեան մէկ վայրկեան մնացած «Փայլակ»ին փէնայթի մը ըլլալով մէկ կօլով լինցաւ. առաջին հաւգայնը՝ ի նպատակ Սանարայի:

Երկրորդ հաւգայնին հովը փչելով ի նպատակ «Փայլակին» Սանարայի պաշտպանութեանը լաւական նեղ դրութեան մը մասնաւորապէս. այս հանգամանքը փոխեց դատարարին անկողմնակալ ընթացքը որ սկսաւ անտիլի օֆայթներ ստիլ և համաձայնիլ անիւրաւ կօլի մը: «Փայլակ»ն ալ վերջանալուն 30 վայրկեան մնացած թողուց խաղը:

*. Հետեւեալ կերպին տեղի ունեցաւ «Իթթիհատ» տանկական խումբի և «Փայլակի» միջեւ մրցում մը: Խաղը սկսաւ զատաւորութեամբ Պ. Տրակակի: «Փայլակ» յաղթական եղաւ 0—1 իդէմ 1 կօլով:

*. Մայիս 18ին տեղի ունեցաւ «Իթթիհատ» և «Փայլակ»ի Բ. խումբերու միջեւ մրցում մը դատարարութեամբ Պ. Խ. Քէրիփիչեանի: «Փայլակ»ի մարդիկները կարողացան 2—դէմ 4 կօլով յաղթական ելլալ:

*. Յունիս 21ին Պաղարճըզ. այցեկեցին Վառնայի հ. մ. ը. մ.ի անդամներէն 23 հոգի:

Հ. մ. ը. մ.ի Պաղարճըզի մասնաճիւղին անդամները հիւրերը տարին բարեկամներու եւ աղջկաններու տունները եւ դպրոցը: Երկուշաբթի զիշեր ի պատիւ հիւրերուն տեղւոյս մասնաճիւղը մասնակցութեամբ «Արմէն Գնունի»ի Երիտ. միութեան կազմակերպեց ընկ. հանդիպում մը:

Երեքշաբթի առաւօտ հիւրերը մեկնեցան Վառնա:

Ս. Գ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

ՍԻՒՄՏՐԷ

Ա.— Տեղւոյս հ. մ. ը. մ.ի ֆութբոլի «Արարատ» խումբը երթալով փայլուն յառաջդիմութեան մը նշաններ ցոյց կու տայ. հաղիւ 7—8 ամիսներու փորձերէ վերջը, Յունիս 8ին իր առաջին մրցումը կատարեց Հրեայ «Մաքապ»ի խումբին հետ, որուն յաղթեց Օի դէմ 5 կօլով:

Բ.— Մայիս 10, Ռումանական Ազգ. տօնի օրը, Հայ սկառաւ խումբի տողանցքը Պ. Մերոն Պաղարճըզի առաջնորդութեամբ տեղւոյս օտար շրջանակներու մէջ, շատ լաւ տպաւորութիւն թողուց և բոլորին գնահատութեանը արժանացաւ:

Յունիսի վերջերը, տեղի պիտի ունենայ մասնաճիւղի միջոցով վարչական ընտրութիւնը:

ՀԱՅԿ Բ.

Հ.Մ.Բ.Մ.Ը ԱՐՏԱՍԱՀ ՄԱՆԻ ՄԷՋ

ԲԱՐԻՋԱՀԱՅ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵՂԵՔԷՆ

(Մեր մասնաւոր բղբակցեն)

Բարիգի Հ. Մ. Բ. Մ. ը իր զօրաւոր արկերով ու ֆուլթալի խումբերու կողքին ահա ունեցաւ նաեւ իր սկաուտական կազմակերպութիւնը, Փարիզի հայ սկաուտները իրենց թիւը մօտաւորապէս երեք խմբակ կը լեցնէին իրենց առաջին պաշտօնական երեւոյթը ըրին մայիս 18ին հայ անկախութեան տարեգարծին առթիւ կազմակերպուած հրապարակային հանդէսին իրիկունը: Այդ օրը մեր սկաուտները՝ յորոնք պատենեկութեան չըջանալ անցուցած ըլլալով ներկայս Rower scoutներ անունին տակ կը դործեն, հանդէսին իրենց մասնակցութիւնը ընդունելով ոչ միայն հոկերով կարգապահութեան հապառակալքսն ու զեղեցիկ բուրգերու կազմութեամբ հաճելի անակնկալ մը եղան ներկաներուն համար: Փարիզի հայ հառարակութիւնը որ երբեք այդքան հոծ կերպով չէր հաւաքուած ոեւ է երեկոյթի առիթով խանդավառ ու համակրական վերաբերում մը ցոյց տուաւ անոնց՝ չերմօքէն ծափահարելով սկաուտներու կազմած խորաքանչիւր բուրգը, որոնց ամէնքն ալ շատ յաջող անցած: Սկաուտներու խումբը կը վարէր Պ. Ժ. Մէնթանճեան:

Այս առիթով կ'արժէ յիշել նաեւ որ, անախորժ միջադէպէ մը դատ, ազգային անկախութեան նուիրւած սոյն հանդէսը անցաւ չափազանց յաջող ու ուրեւոր ի միջի-այոց խօսեցան Պ. Պ. Ա. Ա. հարոնեան, Ա. Խաթիսեան, Խոնդկարեան և չն:

Այսպէս ուրեմն Հ. Մ. Բ. Մ. ը Փարիզի հայ իրականութեան մէջ կը կը դառնայ անհրաժեշտ կազմակերպութիւն մը որ կոչուած է կարեւոր դեր մը խաղալ ազգային կեանքին եւ մանաւանդ երիտասարդներու շրջանակին մէջ: Ինչպէս Պոլսոյ մէջ Հ.Մ.Բ.Մ. ի կազմութեան առաջին շրջաններուն կը տեսնուէր, այնպէս ալ մանաւանդ Փարիզահայ երիտասարդութեան մէջ յառաջ բերած է անսահման խանդավառութիւն մը որով օրօրի Հ.Մ.Բ.Մ. ի սրտին տակ կը հաւաքուին պահ մը անկէ ակամայ հեռու մնացած անհաւանգներ: Փարիզը դարձած է այնպիսի մասնաճիւղ մը որ իր բոլոր տեսակի ուժերով կը դէմ կ'անցնէր Պոլսոյ ամէնէն զօրաւոր թաղային մասնաճիւղին իսկ Անդամներուն թիւը արդէն 200ի մօտեցած է եւ օրօրի աւելնալու վրայ է: Միութիւնը կարելի է անդամներու թիւով թէ գործունէութեան արդիւնքով կրկնապէս աւելի ուժեղ դարձնել ի՞նչ դաշն հաստատ հիմերու վրայ դնելով միջոցները չպակսին: Այսպէս կարեւոր ըլլալով որոշ հաւաքավայր մը կամ մարզական գրասենեակ մը կը պակսի ու զանազան անդամներու տունները զանազան առիթներով իրր պաշտօնական հասցէներ ցոյց կը տրուին ու այսպէս կարելի չըլլար դորձ կեդրոնացնել Նոյնպէս այս հսկայ գործը վարելու համար առնուազն վճարովի քարտուղար պաշտօնակցի մը անհրաժեշտութիւնը զգալի է: Առանց ատոր կարելի չէ տեւական կերպով այս օտար միջավայրին մէջ իրենց ապրուստի մպահոգութիւնը ունե-

ցող երիտասարդներէն տեւական զոհողութիւն սպասել: Եթէ միջոցները չպակսին որքան լաւ պիտի ըլլար գրասենեակի պատասխանատուութիւնը վստահելով կրկին Պոլսոյ կեդրոնի պատ. քարտուղար Պ. Կարօ Ուշազլեանի որ Փարիզ կը դառնուի այս պահուս ծանր հիւանդութենէ մը ապաքինած: Ամէնէն կարեւոր պահանքներէն մէկէն նոյնպէս սեփական դաշտի մը կամ մարզարանի մը չգոյութիւնը, ուր ոչ միայն մարզիկները, ֆուլթալիսթները եւ սկաուտները կարենային իրենց փորձերը կանոնաւոր կերպով շարունակել, հապառակ անդամներուն միջեւ տեսակ մը կապի ու հանդիպումի առիթ ըլլար: Ու այսօր ողիմպիականի պատրաստուելու համար ստիպուած ենք տասը տեղ դիմում կատարել ու հազար դժուարութեամբ ու նիւթական զոհողութիւններով ժամանակաւոր փորձերու համար արտօնութիւն ձեռք բերել: Ու ենք միշտ ըսած ենք ու կը կրկնենք, միջեւ Փարիզի հայ մեծահարուստները չըղան ու չըմբռնեն այս պէտքը, միջեւ որ աղջկան այս անհրաժեշտ ձեռնարկով չմտահոգուին ու վրեժ ժլտի մը չընեն, անկարելի է բախտաւոր վիճակ ունենալ այս տեսակէտով: Եւ սակայն մեր այս կոչերը ապահովաբար խուլ ականջներու ըսողիսն:

Հ. Մ. Բ. Մ. ը վերջնականապէս կազմուելէ վերջի հարկէ գլխաւոր դորձը կը մնար կառավարութիւնէն պաշտօնապէս ճանչցուել: Այդ ճանաչումը կղաւ արդէն Prefecture de Policeէն մայիս 19 թուականով, ու այսօր պետութիւնը կը ճանչնայ մեղ Union Générale Armenienne de Culture Physique et de Scoutisme անունով: Արդէն իսկ Fédération Française d'Athlétisme ի (F.F.A.) և Fédération française football association (F. F. F. A.) կողմէ ճանչցուելու վրայ է:

Շարաթական դիշերային զեղարուեստական ու զաւեշտական հաւաքոյթները որոնք կանոնաւորաբար երկու քուկէս ամսուայ չափ շարունակուեցան, առժամաբար դադարեցուցան ամառային եղանակին պատճառաւ:

Հ. Մ. Բ. Մ. ի Ռուսականի շրջանի «Արի» մարզական բարեկրթութիւնը միշտ հետաքրքրութեամբ կը կարդացուի տեղւոյս անդամներու կողմէ: Իր վերջին թիւը որ ճիշտ օր մը առաջ հաւաքականութեան տարեկարծի իրիկունը անդամներուն, սկաուտներուն ու նոյնիսկ հասարակութեան կողմէ ձեռքէ ձեռք յափշտակուեցաւ ու շատեր ի զուր փորձեցին հատմը զննել հինգ վայրկեանի մէջ սպառած էր արդէն:

Ողիմպիականի պատրաստութիւնները փութկոտ կերպով կը կատարուին: Այս անգամ մարզական յանձնախումբը նկատի ունենալով Parc St. Maurի stadeին հեռաւորութիւնը հոն ընելու իր ծրագիրը փոխած ու Փարիզի անմիջապէս մօտիկ գտնուող Femina Sportի յատուկ stade Elisabethը վարձած է, ուր դարձեալ յունիս 29ին տեղի պիտի ունենան մտադրուած մրցումները: Ոչ մէկ ջանք չէ խնայուած հանդէսը անհաւանգութեամբ յաջող ու պատուաբեր դարձնելու համար: Մարզական յանձնախումբի գլխավորն ըլլալ յիշեալ stadeի համակրելի տնօրէնը Mr. Payssi՝ աստուացած է մեր ողիմպիականի ընթացքին Femina sportի աղջիկներու հաւաքական ու բիթմիք Գար-

զանքներու եւ պարերու մասնակցութիւնն ալ բերել, ինչպէս նաեւ աղջիկներու 80 մէթր handiaphi վազքէ մը զատ ֆրանսալի սկաւառակի եւ նիզակի կիներու տիպեանին կողմէ ցուցադրական փորձեր կատարել տար իսկ ֆրանսական L'Harmonie de commerce de Montrouge 50 հոգիէ բաղկացեալ նուագախումբ մը ազգային ու եւրոպական ընտիր կտորներ պիտի նուագէ հանդէսին աւրոզլ տեւպութեան: Մտաւորապէս 50 հոգի մարզիկներ պիտի ունենանք մաս առնող որոնցմէ լու աղջիկներ կ'ապաստուի: Այս բոլորը ցոյց կու տան որ ֆարիզահայ երկրորդ ողիմպիականը իր տեսակին մէջ աննախընթաց ազգային մեծ տօն մը պիտի ըլլայ, որ յոյս ունինք որ պէտք եղած կերպով պիտի ֆաշալուրուի ու զնահատուի մասնականը ֆարիզի հայ հասարակութեան կողմէ: Տեղի պիտի ունենան հետեւեալ մրցումները.

100, 200, 400, 800, 1500, 5000 մէթր վազքեր: երկաթ սկաւառակ եւ նիզակ նետախնդր:

Բարձրութիւն, եկեանութիւն երեք քայլ ու ձողով ցատիկներ:

Ասէք զատ մարզական յանձնախումբը աւելի խանդավառութիւն ու հետաքրքրութիւն աւելցնելու համար խորհած էր յայտարարին մէջ ֆութպոլի մրցում մը զետեղել, բայց մրցաւայրը ցանուած ըլլալով այս ծրագիրը կարելի չէ եղած իրականացնել:

Միւս կողմէ ֆարիզահայ մարզիկները հետաքրքրութեամբ կը սպասեն նաեւ տեղւոր Ռումանիոյ չըջանի ողիմպիական մրցումներուն արդիւնքները իմանալ, որոնք երեւի պիտի զուգադիպին մեր մարզահանդէսի օրերուն: Նոյնպէս Նիւեօքթէն եղած թղթակցութիւնն ալ տեղական ողիմպիական մրցումներու մասին կը խօսի, այնպէս որ ներկայ ամսուայ ընթացքին Եւրոպայի եւ Ամերիկայի երեք հայաշատ կեդրոններուն Պուրիէի ֆարիզի ու Նիւեօքթի մէջ միաժամանակ պիտի ունենանք երեք հայկական ողիմպիականներ փոխանակ մէկի զոր սովորութիւն ունէինք տանելու տարուէ տարի Պոլսոյ մէջ: Եթէ Պոլսոյ անգոր է ներկայիս նման կազմակերպութեան մը ձեռնարկելու, արտասահմանը անա ոտքի կը կանգնի, ազգային այդ բացառիկ տօնին արմէնքն ու կարեւորութիւնը կորսնցնել չտալու համար: Յաջողութիւն ուրեմն անոնց իւրաքանչիւրին: Բազմաթիւութիւնը ցոյց պիտի տայ թէ անոնցմէ որ մասնաճիւղն է որ ամէնէն աւելի բախտաւոր է մարզական, նիւթական ու բարոյական տեսակէտով: Մաղթելի է որ արտասահմանի միւս զաղութներն ալ ինչպէս Յուստան, Եգիպտոս եւ այլուր վարակուին այս կենսունակ շարժումով ու հետեւին յառաջադաշտ զաղութներու օրինակին:

Այս արթիւ կ'արժէ անգամ մը եւս չեւտել այն անհրաժեշտ պակասը որ եկաւ լեցնելու «Արիւն»: Հ. Մ. Բ. Մ.ի ներկայ մատամբ անկազմակերպ վիճակին մէջ, մասնաճիւղերու մէջ բարոյական կապ մը ըլլալով զատ զիրար տեղեակ պահելով նաեւ մէկզմէկու դործունէութեան փոփոքիկ է որ «Արիւն» ոչ միայն իր գոյութիւնը կարենայ շարունակել, հակառակ դժուարի պայմաններու որոնց կ'ենթադրենք որ ենթարկուած ըլլայ, հապա նաեւ ջանայ աւելի ընդարձակ ծաւալով կիսամիայն վերածուի:

ԲԱԶԱՂԱՏ

Հ. Մ. Բ. Մ.ը ՎԱՌՆԱՅԻ ՄԷՁ

Վառնայի Հ. Մ. Բ. Մ.ի մասնաճիւղը կը գրէ մեզի.— Մասնաճիւղիս Գ. ընդհ. ժողովը տեղի ունեցաւ 6 մայիսին եւ վարչական մարմինը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

Պ. Պողոս Ազնաւորեան՝ Ասենապետ

Պ. Գառնիկ Զարպանէլեան՝ Ասենապետ

Պ. Եղուարդ Հաճօբեան՝ Գանձապետ

Օր. Արմենուհի Թաղւորեան՝ Խորհրդական

Պ. Սարգիս Մկրտիչեան՝ սկաուտ—խմբապետ

Պ. Ե. Քէղտպան՝ ֆութպոլի եւ աթլէթի խմբ.

Պ. Սարգիս Յակոբեան Եւէտական խմբապետ:

Ամառնային եղանակի համար մասնաւորաբար ուժ կը տրուի ֆութպոլի ճիւղին: Կազմուած են տնային եւ երկրորդ թիմեր, որոնցմէ առաջինը ընդունուած է լիկային մէջ եւ յաջորդաբար պիտի մասնակցի լիկ. մայերուն: Առաջին մրցումը դժբախտաբար մեր պարտութեամբ վերջացաւ 5—2ով: Կը յուսանք յառաջիկային յաջողութեան լուրեր հաղորդել:

* * * Կիրակի 1 Յունիս, ֆութպոլի մրցում մը տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Բ. Մ.ի «Արաքս» եւ Կալաթայի Պուլկար «Կալաթա» խումբերուն միջեւ: Երկու խումբերը 4ի դէմ 4 կ'ալով հաւասար մնացին:

Հ. Մ. Բ. Մ.ը ՖԻԼԻՊԷՆԻ ՄԷՁ

Հ. Մ. Բ. Մ.ի ֆիլիպէնի մասնաճիւղը կը գրէ մեզի.—

Արիւն հրատարակութիւնը մեզ չտիպաւ ու բախտաւոր, այնպէս որ տեղւոյս նորակազմ մասնաճիւղիս բոլոր անդամներուն կողմէ կը շնորհաւորենք Ձեր այդ օգտակար ձեռնարկը:

Ինչպէս գիտէք՝ Պոլսոյ վերջին վերիվայրումներէն յետոյ, Պուլկարիոյ զօնէ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ կարելի եղաւ Հ. Մ. Բ. Մ.ի մասնաճիւղեր ստեղծել որով, պէտք է ըսել թէ թիւը 6ի հասնող մասնաճիւղեր, թէեւ անջատ դործունէութեամբ, այժմ գոյութիւն ունին:

Ֆիլիպէն եւս ունեցաւ իր Հ. Մ. Բ. Մ.ի մասնաճիւղերը, որ 60է աւելի զաղթական անդամներով ինքնաշխատութեամբ կը «Բարձրանայ» այն համողմամբ միայն, որ մօտ օրէն բոլոր չըջաններուն հետ ձեռք ձեռքի տուած, պիտի նուիրուինք «Բարձրացնելու» մեր վեհ նպատակին:

Յաւն այն է որ տեղացի ժողովուրդը բոլորովին անտարբէր դիրք մը ունի նման ձեռնարկներու հանդէպ. ան չուզեր իր խանութէն եւ կամ գործարանէն անդին, որ եւ է ձեռնարկի մը պատուաւոր կերպով աշակցիլ այնպէս որ իսկ ալէս դժուար եւ լուսաւատեցուցիչ եղաւ, սոս օտար հողի վրայ գտնէ մեր մասնաճիւղի կեանքը առաջին ամիսներուն:

Հ. Մ. Բ. Մ.ը ՅԵՐԱՍԱԼԱՅԻ ՄԷՁ

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Կիւմրիսիայի մասնաճիւղին նախաձեռնութեամբ եւ չըջաններու մասնակցութեամբ յառաջիկայ յուլիսի կէսերուն ողիմպիական խաղեր տեղի պիտի ունենան Կիւմրի լճինայի մէջ: Պիտի մաս տունին թրակիոյ վաթարաններու աշակերտութիւնը փոքր կամ սոսաւ խումբերով, կազմակերպուած մարմնակրթական միութիւնները եւ անհատ մարզիկներ:

ԱՎԵՐԿ ՄԸ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

Այս պահուս այնքան աննախընթաց խանդավառութեամբ փարիզի մէջ տեղի ունեցող Միջազգային ութերորդ ոլիմպիականին ասիթով հետաքրքրական կը նկատենք «Արի» ընթերցողներուն ներկայացնել պատմական համառօտ տեղեկութիւններու հետ աթլէթիք խաղերու միջազգային մրցանիշերը: Ներկայիս ամէն չորս տարին անգամ մը կրկնուող ոլիմպիականները հազիւ երեսուն տարուան պատմութիւն մը ունին: Անոնց բուն ծագումը սակայն պէտք է փնտռել հին Յունաստանի մէջ: Ինչպէս գրականութեան, արուեստի ու գիտութեան շատ մը ճիւղերու սկզբնաւորութիւնը Արաբիայի մէջ կհետեցաւ, այնպէս ալ մարմնակրթածքը հին Յոյներն էին որ ըմբռնեցին պէտք եղած կերպով ու իրենց ազգային կեանքին մէջ անոր տուին անհրաժեշտ տեղն ու գործունէութիւնը: Այսպէս առաջին անգամ իֆիթօս թագաւորն էր որ 884 (թ. Ա.) թուականին հիմը դրաւ, անոր տալով ազգային ու կրօնական մեծ տօնախմբութեան մը նշանակութիւնը: Եւ սեւականացէս իրարու թշնամի ու անմիաբան Յոյները ամէն չորս տարին անգամ մը մօտնալով իրենց քէնն ու շըը կը հաւաքուէին Ոլիմպիա լեռան գոտիում, ու մարմնակրթական ու անոր նուիրուած տօնախմբութիւններու շնորհիւ պահ մը դոնէ կ'եղրայրանային: Եւ այս նուիրական հանդիսութիւնները տեւեցին շուրջ 1200 տարի, մինչեւ 394 թուականը (թ. Ն.), երբ Թէոդոս թագաւորը միանգամ ընդ միշտ ջնջեց ու վերջ տուաւ անոնց: Ազգային ու անհատական բարիքներու հետ Ոլիմպիականները Յոյներուն առին նաեւ քաղաքական որոշ օգուտներ եւ կարելի է ըսել թէ համահեղինակականութեան գաղափարը ամէնէն աւելի այս խաղերով իրագործուեցաւ:

Այսօր հիացումի արժանի այս գործունէութեան միայն հետքերն ու աւերակները կը մնան, որոնք յոյս աշխարհ բերուած են դերման գօտնականներու կողմէ:

Այս ոլիմպիականները կը տեւէին միայն չորս օր իսկ հինգերորդ օրը տեղի կ'ունենային մրցանաբաշխութիւնը: Ոլիմպիականներու մէջ յաղթական փառանքները իրենց ծննդավայրերուն մէջ կը դառնային տեսակ մը կիսաստուածներ, առարկայ ամէն տեսակ յարգանքի ու գնահատութեան:

Խաղերու վազքի բաժինը կը բաղկանար միայն արդի դասական 200, 400, 5000 մէթրերու համապատասխանող մրցումներէ եւ 42 ըլիմֆարաթօնէ: Ասկէ զատ տեղի կ'ունենային զլիսաւորարար նիզակ, սկաւառակ նետերու, ըմբռնարարութեան, կռիւմարտի եւ ձիարշաւի զանազան տեսակի մրցումներ:

Այս գեղեցիկ ձեւնարկը որ ջնջուեցաւ Թէոտոս թագաւորի օրով, անգամ մըն ալ չկրկնուեցաւ ամբողջ միջին ու նոր դարերու ընթացքին Միայն ժամանակակից պատմութեան մէջ կը տեսնենք որոշ ձգտում մը ժողովական խաղերու կարեւորութիւնը ըմբռնելու ու զայն ընդհանրացնելու: Ու առանց որ նոր ոլիմպիականներու ձեւնարկուած ըլլայ, արդէն արեւմտեան երկիրներու մէջ այս ուղղութեամբ գործունէութիւններ կը նշմարուէին 90ական թուականներուն շարժումը աւելի կը զարգանայ ու կը ծաւալի անախ մասունքին մէջ ալ խնդրոյ նիւթ ըլլալով երբ

այդ օրերուն, 1892ին, Պառն Բիէս տը Բուպէսթէն Սոսպոնի մէջ տուած մէկ դասախօսութեան ընթացքին Ոլիմպիական խաղերը վերահաստատելու գաղափարը միջտեղ կը նետէ: Ու յաջորդ տարին դարձեալ Մօրպանի մէջ տեղի ունեցող միջազգային համաժողովի մը միջոցին կ'որոշուի զայն վերահաստատու առաջին մրցաւայր կորուչուի Աթէնք, ի պատիւ պատմութեան մէջ այդ խաղերու մասին իր նախաձեռնութեան: Եւ հակառակ հելլէն կառավարութեան ցոյց առած դժուարութիւններուն ու հակառակութեանց, մեծ հայրենասէր մը Աֆլէքսօֆ, աննման վեհաձեռնութեամբ մը միլիոն մը կը նուիրէ նոր սթաւի մը շիւտութեան համար:

1896 ի Ապրիլ 5էն մինչեւ 15 ապրիլական ամսին ներկայութեան արդի առաջին Ոլիմպիական խաղերու վերակրկնութիւնը կը կսկսի Աթէնքի մէջ: Ինչպէս կը տեսնուի յետագային ալ միջազգային այս մրցումներու ընթացքին միշտ միացեալ նահանգներու աննման մարդիկներն են որ յաղթանակի մեծագոյն բաժինը ապահոված են իրենց, ցոյց տալով այնպէս իրենց մարզուելու եղանակին գերազանցութիւնը: Յաջորդ ոլիմպիականը տեղի ունեցաւ Փարիզի մէջ 1900ին համաշխարհային գուցահանդէսի մը առիթով: Երրորդը՝ 1904ին կրկնուեցաւ Միացեալ Նահանգներու Սէն-Լուի քաղաքին մէջ, ուր միշտ ամերիկացիք կը պահին առաջին դիրքը ժողովուրդներու մէջ: Հոտ տեղի ունեցող 390 մրցումներէն միայն 14ն է որ կը կորսնցնեն իրենք:

1908ին Լոնտոնը ընտրուեցաւ իբր մրցաւայր, ուր յայտագիրը աւելի կ'ընդարձակուի, ձեւնային ու ամառնային մարզական խաղերու երկու բաժիններով: Մասնակցող մարդիկներու թիւն ալ կը հասնի 2666ի: Հինգերորդ ոլիմպիականին համար Սթոքհոլմի նախապատուութիւն իր արուի, ուր Հայերս ալ առաջին անգամ ըլլալով շանձին մեր լաւագոյն մարդիկներէն Պ. Պ. Մկրտիչ Մկրտանի եւ Վահրամ Փափազեանի մեր մասնակցութիւնը կը բերենք: Թէեւ մեր մարդիկները պատուաւոր յաջողութիւն մը չեն կրնար ապահովել եւ սակայն անոնց մասնակցութիւնն իսկ գոհունակութեան ու մխիթարութեան առիթ մըն է միջի համար, այն ինչ մենք շատ աւելի մեծ ժողովուրդներէ ոմանք որոնք ռեփական երկիր ու պետութիւն ունէին այնքանն իսկ չէին կրցած տալ:

1916ի խաղերուն համար որոշուած էր Պերլին: Պատերազմի պատճառաւ տեղի չունեցաւ:

Պատերազմի փողոցային եօթերորդ ոլիմպիականի կազմակերպութիւնը արուեցաւ Պելճաքայի եւ 1920ին Անվէրսի մէջ կատարուեցաւ եօթերորդ ոլիմպիականը:

Անվէրսի խաղերէն յաջորդ տարի Լոդանին մէջ տեղի ունեցող միջազգային համաժողովը Տրդ ոլիմպիականի կազմակերպութեան նախաձեռնութիւնը Ֆրանսայի տուաւ: Ու այդ թուականէն Ֆրանսա իրանկարելին փորձեց համաշխարհային ամենամեծ տօնախմբութեան երեւոյթը տալու համար: Comité Olympique Français որ զլիսաւորաբար ծանրաբեռնուած էր այս խաղերու կազմակերպութեամբ, կատարեալ յաջողութեան մը համեմուտ համար ոչինչ չենայէր: Իր գործը եղաւ կառուցանել Գոլոմպի հսկայ սթաւը որ շուրջ 70.000 հանդիսականներ կը պարունակէ: Իսկ մինչեւ հիմտ եղած ոչխատանքները, ժողովուրդներու մասնակցութիւնը ցոյց կու տան որ իր նախորդները պիտի դերադանցէ: Եւ եթէ տյօր Ֆրանսա չպիտի կարենայ մարդական տշխարհի մէջ միջազգային արժէք մը երեւան բերել, գոնէ հպարտ է այս կազմակերպութեամբ:

Ա Հ Ա Ի Ա Ս Ի Կ Ո Ղ Ի Մ Պ Ի Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Ո Ի Ա Շ Խ Ա Ր Հ Ի Ո Ի Հ Ա Յ Կ Ա Ն Կ Ա Ն

Փորձեր	Արեւիկ 1896	Փարիզ 1900	Անգ Լուի 1904	Լուիսն 1908
100 մ.	Պիւրֆ (Մ. Ն.) 12	Ճարվիս (Մ. Ն.) 10" ⁸ / ₁₀	Հան (Մ. Ն.) 11"	Վ. օլֆր (Հար. Ա. Կ.) 10" ⁸ / ₁₀
200 մ.		Թիւֆալրի " 22" ² / ₁₀	Հան " 21" ⁶ / ₁₀	Քերս (Բանասա) 22" ⁴ / ₁₀
400 մ.	Պիւրֆ (Մ. Ն.) 54" ² / ₁₀	Լօնկ " 49" ⁴ / ₁₀	Հիլման " 49" ² / ₁₀	Հօլսուեյ (Անգլ.) 50
800 մ.	Ֆիւկ (Անգլ.) 2' 11"	Թայսօ (Անգլ.) 2' 1" ⁴ / ₁₀	Լայրպասի " 1' 56"	Շեքրս (Մ. Ն.) 1' 52" ⁸ / ₁₀
1500 մ.	Ֆիւկ (անգլ.) 4' 33" ² / ₁₀	Պենեք (") 4' 6"	Լայրպասի " 4' 54" ⁴ / ₁₀	Շեքրս " 4' 3" ⁴ / ₁₀
110 " արգել	Քրքրիս (Մ. Ն.) 17" ⁶ / ₁₀	Բրահեգլայն (Մ. Ն.) 15' ⁴ / ₁₀	Շիւլ " 16"	Սմիթսոն (") 15"
200 " "		Բրահեգլայն (") 25' ⁴ / ₁₀	Հիլման " 24" ⁶ / ₁₀	
400 " "		Թիւֆալրի (") 57" ⁶ / ₁₀	Հիլման " 55"	Պեյքերն (Մ. Ն.) 55"
3000 ցնկարշ.				
5000 մ.				
10000 մ.				
Մարաթոն	Լույս (86ս.) 2ժ. 55' 20"	Թեքսօ (Թրահս.) 2ժ. 59'	Հիլս (Մ. Ն.) 3 ժ. 28' 53"	Հեյս (Մ. Ն.) 2ժ. 55' 18" ⁴ / ₁₀
400 դրօշար				
1600 "				Միացեալ Նահանգներ
3000 քալիւ				
10000 քալիւ				
Ուժով երկայն	Քիւրֆ (Մ. Ն.) 7 մ. 35	Բրահեգլայն (Մ. Ն.) 7 մ. 18	Բրինսքէյն (Մ. Ն.) 7 մ. 34	Այրլա (Մ. Ն.) 7 մ. 43
Կեցած երկայն		Էվրի " 3 մ. 21	Էվրի " 3 մ. 475	Էվրի " 3 " 32
Երեք քալիւ	Քօնօյի (") 13 մ. 75	Բրինսքէյն " 14 մ. 47	Բրինսքէյն " 14 մ. 32	Անեռն (Անգլ.) 14 " 915
Ուժով բարձր	Քիւրֆ " 1 մ. 81	Պաքսթր " 1 մ. 90	Ճօնս " 1 մ. 893	Բօքսթր (Մ. Ն.) 1 մ. 904
Գեցած բարձր		Էվրի " 1 մ. 565	Էվրի " 1 մ. 498	Էվրի " 1 " 57
Չողով ցատկի	Հօլք " 3 մ. 30	Պաքսթր " 3 մ. 30	Տփօրաֆ " 3 մ. 504	Ժիլպեր " 3 " 70
Երկաթ	Կարեք " 11 մ. 22	Շեքսթր " 14 մ. 10	Ռաֆ Ռօզ " 14 մ. 807	Ռաֆ Ռօզ " 14 " 21
Սկաւառակ	Կարեք " 29 մ. 15	Պաուեր (Հունգ.) 36 մ. 40	Շեքիսան " 39 մ. 279	Շեքիսան " 40 մ. 88
Նիզակ				Լեմիսկ (Շուեք) 51 մ. 815
Մուրճ		Ֆլանական (Մ. Ն.) 49 մ. 7	Ֆլանական " 51 մ. 23	Ֆլանական (Մ. Ն.) 51 մ. 92

Մ Ա Ր Զ Ա Շ Խ Ա Ր Հ

Ֆուրսայի մրցումներ

Միջազգային Բ. Ողիմպիականին առիթով

Մայիս ամսոյ վերջի եւ յունիսի սկիզբը Փարիզի մէջ անօրինակ խանդավառութիւնով տեղի ունեցան ֆուրսայի միջազգային մրցումները։ Մրցող կողմերը կ'որոշուէին վիճակ ձգելով։

Տեղի ունեցող մրցումներուն արդիւնքը եղած է հետեւեալը։

Իտալիա	կը յաղթէ	Սպանիոյ	1—0	Կօլով
Մ. Նահանգ	"	Էսթօնիոյ	1—0	"
Չեխօ Սլովաք.	"	Թուրքիոյ	5—2	"
Չեխոսլովակ	"	Լիթուանիոյ	9—0	"
Ուրուկուա	"	Եռեկ. Սլովիոյ	7—0	"
Հունգարիա	"	Լեհաստանի	5—0	"
Ֆրանսա	"	Լեքոնիոյ	7—0	"
Հոլանտա	"	Ռումանիոյ	6—0	"
Իրլանտա	"	Պուկարիոյ	1—0	"
Չեխոսլովակ եւ Չեխօ Սլովաք. հաւասար	1—1	"	"	"
Ուրուկուա	կը յաղթէ Մ. Նահանգաց	3—0	Կօլով	"
"	"	Ֆրանսայի	"	"
Շուէտ	"	Պելճիգայի	8—1	"
Եգիպտոս	"	Հունգարիոյ	3—0	"
Իտալիա	"	Լիւքսեմպուրկի	2—0	"

Չեխոսլովակ կը յաղթէ Չեխօ Սլովաք 1—0 Կօլով

Տասնընիւնգ օրուան ընթացքին տեղի ունեցած վերադրեալ եւ ուրիշ մրցումներէ յետոյ, որոնց ներկայ գտնուած են 280,000 հանդիսականներ եւ որոնց վճարած գումարը հասած է 1,8,000,000 ֆրանքի, վերջին վճարեալ մրցումին մէջ յաղթական հանդիսացաւ Ուրուկուան եւ չահեցաւ Տրդ. Միջազգային Ողիմպիականի մրցանիշը։

Վազֆի մրցումները

Փարիզի միջազգային Տրդ. ողիմպիականին վազքի մրցանիշը չահողները եղած են։

100 մէթր	Անտրէ Մուրլօն	10" ⁴ / ₅
200 "	Մուրլօն	22" ² / ₅
300 "	Քէլլէր	37" ³ / ₅
400 "	Ֆէրրի	50"
400 "	Հէ (արգելքով)	57"
800 "	Ֆիլիք Մէն	"
1500 "	Վիւիաթ	"
3000 "	Պօնթան (արգելքով)	"
5000 "	Տօլքէս	15' 43" ² / ₅

Հեմելանիւ

900 քիլոմէթր մրցման մէջ չահած է Օսքար Էկ մրցանիշը վերածելով 23 ժամ 2' 23"ի։

Յաջորդական ժամերու մէջ կտրած միջոցները եղած են Տրդ. ժամէն սկսեալ։

Սրբոլմ 1912	Սնգլերս 1920	Աւսարհի մրցանիւք	Հայկական մրցանիւք
Բրեյլ (Մ. Ն.) 10" ⁴ / ₅	Բեօֆ (Մ. Ն.) 10" ⁴ / ₅	Բեօֆ (Մ. Ն.) 10" ⁴ / ₁₀	Հ. Աննան 11" ² / ₅
Բրեյլ » 21" ⁷ / ₁₀	Վուրինս » 22"	Բեօֆ » 21" ² / ₁₀	Վ. Թերգեան 25"
Ռայս Բաք » 48" ² / ₁₀	Ռուս (Հր. Ա. Կ.) 49" ² / ₅	Ռայքբաք » 48" ² / ₁₀	Ն. ձեյալեան 55" ¹ / ₅
Մերեքիս » 1' 51" ⁹ / ₁₀	Հիլ (Անգլ.) 1' 53" ² / ₅	Մերեքիս » 1' 5" ⁹ / ₁₀	Ս. Սամուէլեան 2' 11" ¹ / ₅
ձեփըն (Անգլ.) 3' 56" ⁸ / ₁₀	Հիլ (») 4' 1" ⁴ / ₅	Նիւրմի (Ֆինլ.) 3' 53"	Հ. Իսկէնսերեան 4' 36"
Բեյլի (Մ. Ն.) 15" ¹ / ₅	Թոմբըն (Բանս.) 14" ⁴ / ₅	Թոմբըն (Բանս.) 14' ⁸ / ₁₀	Ն. ձեյալեան 18' ² / ₅
	Լուսիս (Մ. Ն.) 54"	Հիլման (Մ. Ն.) 24' ⁸ / ₁₀	
	Հոն (Անգլ.) 10' ² / ₅	Լուսիս » 54	
Քոլեմայնեն (Ֆինլ.) 14' 36" ⁶ / ₁₀	Կիլմո (Ֆրանս.) 14' 55" ³ / ₅	Նիւրմի (Ֆինլ.) 14' 35" ³ / ₁₀	
Քոլեմայնեն » 31' 20" ⁴ / ₅	Նիւրմի (Ֆինլ.) 31' 45" ⁴ / ₅	Նիւրմի » 30' 40" ² / ₁₀	
Մ. Արքիւր (Հր. Ա. Կ.) 2ժ. 36' 54" ⁴ / ₅	Քոլեմայնեն » 2ժ. 32' 35" ⁴ / ₅	Քոլեմայնեն » 2ժ. 32' 35" ⁴ / ₅	
Անգլիա 42' ⁴ / ₁₀	Միացեալ Նիւնգ. 4' ¹ / ₅	Միացեալ Նանանգ 42" ¹ / ₅	
Միացեալ Նանանգ 3' 16" ⁸ / ₁₀	Անգլիա 3' 22" ¹ / ₅	» » 3' 16" ⁸ / ₁₀	
	Ֆրիսերիո (Իսլ.) 13' 14" ¹ / ₅		
	Ֆրիսերիո (Իսլ.) 48' 6" ¹ / ₅		
Կուրերսըն (Մ. Ն.) 7ժ. 60	Բեքերսըն (Շուէս) 7 ժ. 15	Կուրսեն (մ. Գ.) 7 ժ. 696	Կ. Շանինեան 6 ժ. 55
Յիսիլիքիւրա (Յնս.) 3 » 37		Էվրի » 3 » 476	Ս. Քոսիկեան 3 » 065
Լինսլոմ (Շուէս) 14 » 76	Թունլոս (Ֆինլ.) 14 ժ. 55	Անհեն (Անգլ.) 15 » 519	Հ. Գալման 12 » 87
Ռիչարսոն (Մ. Ն.) 1 » 93	Հենսըն (Մ. Ն.) (1 » 936	Պիսըն (մ. Գ.) 2 » 014	Բ. Կեօգիւպեօյիքեան 1 » 70
Բըս Ասամս » 1 » 63		Կեօրինկ » 1 » 669	Ս. Քոսիկեան 1 » 40
Պեպֆոք » 3 » 95	Յոս » 3 » 80	Շ. Հոֆ (Նորվ.) 4 » 12	Մ. Գույումեան 3 » 08
Մաք Տոնրիս » 15 » 34	Բոլ Հոլա (Ֆինլ.) 14 » 81	Ռաֆ Ռոգ (մ. Գ.) 15 » 544	Ա. Աբէլեան 12 » 55
Թայ Բաք (Ֆինլ.) 45 » 21	Նիլկենսըր » 44 » 685	Տրեմըն » 45 » 581	Ս. Մկրեան 35 » 99
Լեմինկ (Շուէս) 60 » 64	Միսհա » 65 » 78	Միսհա (Ֆինլ.) 66 » 10	Ն. ձեյալեան 42 յէքր
Մաք Կրաք (Մ. Ն.) 54 » 74	Ռայըն (Մ. Ն.) 52 » 865	Բաք Ռայեն (մ. Գ.) 57 » 771	

Դ. ձ.

8 ժամուան մէջ 333	քիւմէթը
9 » » 374, 150	»
10 » » 412, 650	»
11 » » 450, 300	»
12 » » 488, 625	»
13 » » 528, 250	»
14 » » 564, 010	»
15 » » 600, 900	»
16 » » 638, 006	»
17 » » 676, 725	»
18 » » 715, 500	» նախկին
19 » » 754, 225	» մրցանիշ
20 » » 793, 000	»
21 » » 831, 450	» 826, 800
22 » » 867, 600	» 861, 000
23 » » 898, 530	» 895, 200

Ֆուրպօլի Թուրք խումբին պոյսները

Թրքական ֆուրպօլի ազգային խումբը: Ողիմպիականի առթիւ Փարիզի մէջ կատարած ֆուրպօլի մրցումներուն առթիւ պարտուելէ ետք Սկանտինաւիան երկիրներ դացած է:

Յունիս 9ին Շուէտի Նորքօրինկ քաղաքին մէջ իր կատարած մրցումէն մէկի դէմ 4 կօլով պարտուած

է: Իսկ Յունիս 11ին Սթոքհոլմի մէջ "Համարէսխումբին հետ կատարած մրցումէն զէրօի դէմ" մէկ կօլով յաղթական ելած է:

Պենիսեանի կոփամարտի նոր մրցումը

Յունիս 11ին. Փարիզ, Սալ Վալերամի մէջ տեղի ունեցած է հայ կոփամարտիկ Արթին Պէճ/տեանի մրցումը սեւամորթ Նուկուի հետ, որ Պոլոթինիներու ծանօթ Տըվըվէյի եւ տտեն մը Ներոպայի ախոյեան եղող Մասքարի յաղթելէ վերջ, Ֆրանսայի այդ տտենւան ախոյեան եղող Էօմէն Բրիքիի հետ ախոյեանութեան համար կատարած մրցումին տտեն Յրդ րաուշտին Գօտուք եղած է: Ատենէ մը ի վեր քաշուած էր, բայց զինքը դեռ առաջին կարգի կոփամարտիկ նկատողներ կային:

Մրցումը տեղի ունեցած է 10 րաունտ: Ըստ Օթօի աշխատակցին սեւամորթը կռուած է աւելի լաւ իր հակառակորդէն, եւ սակայն, չէ կրցած օգտուիլ ներկայացուած առիթներէն: Խաղին վերջերը, սակայն, Արթին, զօրաւոր աջ հարուածներով ցնցած է իր հակառակորդը եւ խաղը վերջացած է մաշխիւնով:

"Արթի" արտասահմանի տարեկան ռաժանորդագրութիւնն է (12 թիւ):

Ամերիկա՝ 75 սէնթ

Ուրիշ տեղեր՝ 10 ֆրանք (ֆրանսական)

Սկաուսթ բնութեան մէջ

ՁՈՒՐԸ

Ձուրը աննդառութեան էական մէկ տարրն է: Խմելու յարմար ջուր չգտնուած պարագային լաւագոյն միջոցն է նախ եռացնել և ապա խմել: Շատ անգամ արշաւի ժամանակ գիւղերու կամ գաշտերու մէջ կը պատահինք շատ տեսակ ջուրերու, աղբիւրներ, առուակներ, լճակներ, ջրհորներ եւ այլն: Ընդհանրապէս հոսուն ջրերը աւելի յարմար են խմելու քան կեցած, լճացեալ ջուրերը: Մանաւանդ զգուշանալու է խմելէ մօտ՝ ջուրը կայուն չընտելնէր, կամ աղբակոյտեր ունեցող ջրհորներու ջուրը: Կերակուրի համար գերձածուելիք ջուրի պարագան քիչ մը տարբեր է, որովհետեւ ամէն տեսակ կերակուր կ'եփուի եռացնելով, որով արդէն ջուրին մէջ գտնուող միքրոպիները կը փճանան: Բայց տարբեր են տառնց միքրոպի եւ մաքուր ջուրերը: Շատ անգամ արշաւի տան հազիւ կարելի կ'ըլլայ խմելու համար քիչ մը մաքուր ջուր ձարել: Այս պարագային կերակուրի յատկացուելիք աղտոտ ջուրը պէտք կ'ըլլայ նախապէս մաքրել, զտել: Ձուրը զտելու համար տակառի մը մէջ կը լեցուի աւաղի եւ փայտածուխի փոշիի յաջորդական 2—3 խաւեր, յատակի կողմը կը դրուի ծորակ մը եւ վերէն կը լեցուի զտելի ջուրը, այս ջուրը աւաղի ու փայտածուխի յաջորդական խաւերէն անցնելով կը զտուի ու ծորակէն կը վաղէ զտուած ջուրը զոր պէտք է ամանի մը մէջ քիչ մը ատեն հանգարտ թողուլ որպէսզի իր մէջ գտնուող աւաղի կամ ածուխի փոշիները տակը իջնան:

Սկաուսթի գրքանքը

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉՆԵՐԸ

Սկաուսթները կը բաժնուին երկու խումբի, ըլլայ վիճակով, ըլլայ առաջնորդին ընտրութիւնով: Իւրաքանչիւր խումբ կ'ընտրէ իր ներկայացուցիչը: Երկու ներկայացուցիչները կ'առանձնանան եւ իրենց մէջ կ'որոշեն անուն մը (մարդու կենդանիի, ատարկայի, ծառի, բոյսի եւլն), պայմանաւ որ այդ անունը բոլոր սկաուսթներուն ծանօթ ըլլայ: Ա. խումբի ներկայացուցիչը կ'երթայ Բ. խումբին մէջ եւ Բ. խումբի ներկայացուցիչը Ա. խումբին մէջ: Սկաուսթները հարցոնմաներ կ'ուղղեն ներկայացուցիչներուն, որոնց ներկայացուցիչները կը պատասխանեն այն կամ ոչով միայն: Այսպէս սկաուսթները կը հարցնեն.

Բա՞րդ է, — ո՛չ,

Կենդանի՞ է, — ո՛չ,

Բո՞յս է, — այո՛,

Ծաղի՞կ է, — ո՛չ,

Ծառ է, — ո՛չ,

Խոտ է, — ո՛չ,

Բանջարեղէն է, — այո՛,

Եւ այսպէս հարցումներու շարքը կը շարունակուի մինչեւ դառնուիլը: Երբ մէկ խումբը կրցաւ գտնել, ներկայացուցիչները կը փոխուին եւ նոր անուն որոշելով խաղը կը շարունակուի: Շատ անուն կրցող գտնող խումբը կը շահի առաջնութիւն:

Սկաուսթի հաւելք

ՀԵՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Դէպի գիւղ մը եղած ճամբորդութեան ընթացքին հետզհետէ կ'երեւին հետեւեալ առարկաները.

15 քմ. էն՝ եկեղեցիները ու դղեակները:

11 » » հողմաղացները ու իրենց թեւերը

5 » » Սովորական տունները

4 » » ծխնոյղջները

2 » » մեծ ծառերը անջատուած

1200 մ. » ծառերը ու ճամբու եզերքի ծառերը

300 » » պատուհաններու բաժանումները

50 » » չէնքերու ծածքը:

Նոյնպէս,

1500 մ. էն՝ մարդոց հումքերը ձիաւորները եւ կառաչարները

850 » » ոտքի շարժումները, ձիու դուլները

700 » » մարդիկ կը զանազանուին իրարմէ

500 » » յատուկ կերպով մարդիկ ու ձիերը կ'որոշուին

300 » » դիմադիմը կը զանազանուի ուսերէն

250 » » կ'երեւին փայլուն կոճակները

150 » » աչքի գիծը կը նշմարուի

70 » » երկու աչքերը կը դաւորոշուին

Սկաուսթի ծանօթութեան խմբի

Կ Ա Ր Ի Ճ Ր

Կարծեք սարդերու տեսակէն կենդանի մըն է, ընդհանրապէս կը բնակի մութ տեղեր քարերու տակ, ունի չորս զոյգ ոտքեր եւ զոյգ մը զօրաւոր ձեռքեր, որոնք կը նմանին խեղդեալի կամ խեղդառի ձեռքերուն եւ մկրածեւ են: Կարծի որովայնը երկարած է պոչի նման, որուն ծայրը սուր է եւ որով կը խայթէ ու կը թռնաւորէ:

Եւրոպայի ու Պոլսոյ մէջ գտնուած կարծիները փոքր են, հաղիւ 5—6 սանթիմէթր եւ անոնց թոյնը շատ թեթեւ է, այնպէս որ անոնց խայթած տեղը միայն քիչ մը կ'ուռնայ ու կը ցաւի, բայց վտանգաւոր չէ: Ընդհակառակը տաք տեղերու կարծիները, ինչպէս Միջագետքի ու Սուրիոյ, մեծ են մինչեւ 15 սանթիմէթր երկարութիւն ունին. անոնց թոյնը շատ զօրաւոր է եւ վտանգաւոր. անոնց խայթած տեղը կ'ուռնի սոսկալի կը ցաւի ու մահ կը պատճառէ՝ եթէ չդարմանուի:

Կարծէն խայթուածքի ամէնէն լաւ դարմանն է է անմիջապէս կարմրած երկաթով մը այրել խայթուած տեղը:

Արարները իբր դարման կը գործածեն նաեւ նախապէս ձիւթաիւղի մէջ զրուած կարծե՝ զայն դնելով վէրքին վրայ, բայց այս միջոցով բաժանումը կասկածելի է: Կարելի է նաեւ խայթած տեղը այրել քիմիական բաղադրութիւններով, ինչպէս աւաղ (amoniaque), արծաթի բորակաւ (nitrate d'argent) եւլն:

Յ. Գ. Ս.

«ARI», II Cartea Românească S. A.